

De precessie en het Aquariustijdperk

Door Oscar Hofman

Een van de minst goed begrepen en meest gecompliceerde onderdelen van de astrologie is de miraculeuze precessiebeweging. Dit is het langzame opschuiven van het lentepunt tegen de achtergrond van de vaste sterren, het lentepunt is het snijpunt van de ecliptica en de hemelequator. Als de Zon door dit punt gaat, begint de lente op het noordelijk halfrond. Dit punt is ook per definitie nul graden Ram in de tropische zodiak die in de westerse astrologie wordt gebruikt, dat is zo voor altijd daar verandert nooit iets aan, tot aan het einde der tijden. Dat is direct ook de eerste veel gemaakte fout die wordt recht gezet: het lentepunt beweegt **niet** door de 12 tekens – dat is uit hoofde van de definitie onmogelijk – en er kan *in die zin* dus ook geen tijdperken van de Ram, de Vissen of de Waterman bestaan, zoals men wel beweert. Maar de precessie is een feit, het lentepunt beweegt zich wel langs de zichtbare sterren, dus hoe zit dat dan?

Schema huius præmissæ diuisionis Sphærarum .

Het bovenstaande model van de sferen maakt al heel veel duidelijk; om de aarde in het midden liggen de zeven planeetsferen: de Maan tot en met Saturnus. Daarboven vind je de achtste sfeer van de vaste sterren en de Maanhuizen, het `Firmamentum`, en daar weer boven in de negende sfeer het "Crystallinum" vind je de 12 tekens die je niet kunt zien, want de zodiak is een onzichtbare energiegordel. Boven de zodiak liggen de sferen van het goddelijke, het Empyreum maar dat is voor dit betoog niet direct van belang. Er is overigens duidelijk een sterke parallel tussen dit sferenmodel en de kabbalistische Levensboom, iedere sfeer correspondeert met een van de kabbalistische sefiroth.

Wat het model verder laat zien, is dat iedere sfeer is gepositioneerd binnen de sfeer die er boven ligt, de achtste sfeer van de vaste sterren draait rond, binnen de negende van het Crystallinum, de zodiak van de 12 tekens die zoals de naam laat zien onveranderlijk is, als uit kristal gevormd. Dit langzame `transiteren` met een snelheid van 1 graad in grofweg 72 jaar van de sterren door de tekens van de dierenriem is astrologisch gezien de kern van de precessiebeweging. Dit is de essentie ervan die zichtbaar wordt in het sferenmodel, het is het wezenlijke kosmologische perspectief. Met deze kennis kun je in feite al heel goed werken. Goed beschouwd en dus astrologisch gezien, beweegt het lentepunt niet, het zijn integendeel de vaste sterren die *door* de tekens transiteren en dus ook *over* het lentepunt, maar dit is nog niet helemaal afdoende om een aantal grote gangbare misvattingen te kunnen ontcrachten.

Want wat de zaak nu zo complex maakt is dat de onzichtbare 12 tekens van de dierenriem in het Crystallinum dezelfde namen hebben als de 12 zichtbare sterrenbeelden of constellaties uit het Firmamentum, die zich, gezien vanaf de aarde, grotendeels op de zodiak bevinden (niet alle 12 overigens). Het is inderdaad uiterst verwarrend om twee totaal verschillende dingen bij dezelfde naam te noemen, het is alsof je een pan en een ovenschaal allebei lepel noemt. Het is geen wonder dat daaruit verwarring ontstaat. Dus hoe zit dat? Dit leidt tot het meer astronomisch-stoffelijke perspectief dat ook van belang is maar wel minder dan het bovenstaande astrologische perspectief samengevat in het sferenmodel.

Het astronomische "onware" perspectief – de constellatie Willem

Er zijn dus de 12 zodiakale constellaties Ram tot Vissen die zich op de zodiak bevinden, een aparte categorie binnen de 48 constellaties als grotere groep. Om nu het onderscheid goed te maken tussen teken en constellatie nemen we Ram als voorbeeld. Het teken Ram blijft gewoon Ram heten in dit betoog maar de constellatie Ram noemen we nu even "Willem". Het komt hierop neer, Willem \neq Ram. Als je dat snapt, snap je de precessie. Dus Willem \neq Ram want Willem is een zichtbaar sterrenbeeld met onduidelijk afgebakende grenzen en Ram is een onzichtbare scherp begrensde energiegordel – een teken - van exact 30 graden lengte, het is het vuurelement in de cardinale modus dus snel bewegend als eerste impuls zoals in alle hoofdtekens. Willem is niet alleen niet duidelijk afgebakend, het is ook nog eens een heel kleine constellatie die minder dan 10 graden lang is. Willem is dus heel iets anders dan Ram. Maar er is wel weer een relatie tussen Ram en Willem, Ram is namelijk de archetypische basisenergie die de oorsprong is van Willem en Willem geeft een beeld van bepaalde aspecten van Ram. Willem en Ram zijn dus wel verwanten, achterneven, maar

ze zijn daarom nog niet dezelfde personen. Een zekere mate van analogie is niet hetzelfde als identiteit.

Nu beweegt het lentepunt, puur stoffelijk-astronomisch gezien, en dus alleen schijnbaar, over de zodiak door / langs Willem en door/langs de andere 11 constellaties bij /op de zodiak die je ook Joop, Piet, Jan etcetera zou kunnen noemen en daar zit hem de crux van de nonsens die je zo vaak hoort. Want het lentepunt gaat wel door Willem maar **niet** door Ram, wel door Piet, maar **niet** door Vissen. Willem is immers een pluizig beest – je kunt niet zien waar hij precies begint of ophoudt - en hij is klein, veel korter dan de dertig graden van Ram (minder dan 10 graden).

Dat maakt duidelijk dat er geen sprake kan zijn van een Tijdperk van de Ram en ook niet, om dezelfde redenen, van een Tijdperk van de Vissen of de Waterman. Je kunt namelijk niet zeggen dat we in het Tijdperk van de Ram zitten als het lentepunt ergens in Willem staat! Want Ram is Willem niet. Om van een echt tijdperk te kunnen spreken, moet je de grenzen kunnen afbakenen en dat is niet met de vereiste helderheid mogelijk. Bovendien zouden de twaalf tijdperken zo van zeer ongelijke duur zijn omdat de constellatie Vissen bijvoorbeeld veel en veel langer is dan Willem (de constellatie Ram dus). Het Vissentijdperk zou dus meer dan 4 keer zo lang moeten duren als het Ramtijdperk! En daar hoor je weinig over van de fans van de Tijdperken, want dat ondermijnt het hele idee volledig.

De conclusie kan alleen maar zijn dat er hier een kapitale denkfout in het spel is. Dit is appels met peren verwarren en ze daarna nog eens vergelijken ook. Het idee dat de precessie inhoudelijke informatie geeft over de aard van een bepaalde tijd als een Tijdperk en de indeling in 12 Tijdperken van min of meer vergelijkbare lengte moet worden los gelaten, het is astrologisch geen houdbaar concept. Dat laat zich duidelijk zien door de onmogelijkheid om de grenzen tussen de tijdperken aan te geven en de veel te grote ongelijkheid van de duur van de Tijdperken als je het systeem consequent toepast.

De precessie is overigens wel via de getallensymboliek van zijn duur in jaren te koppelen aan het traditionele Indiase concept van de Yuga's of de Tijdperken van Goud, Zilver, Brons en IJzer maar een precieze vaststelling van het begin en dus het einde (!) van de Kali Yuga – het IJzeren Tijdperk - wordt ook in die traditie niet onthuld. We weten dus niet precies waar we ons bevinden in de huidige Kali Yuga (wel zijn we ergens aan het einde ervan gezien de verontrustende tekenen van de tijd), wat in zekere zin de onbepaaldheid van de precessie weerspiegelt.

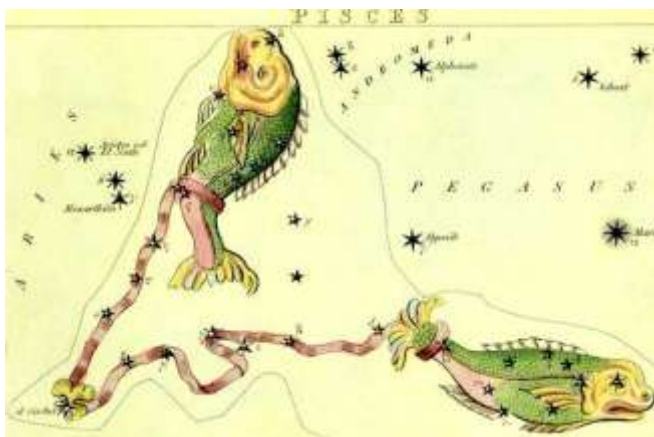
De precessie is in uiterste instantie een uitdrukking van de fundamentele kosmische wet dat de kosmische cycli niet precies sluitend op elkaar mogen passen omdat niets zich ooit herhaalt. Er gaan bijvoorbeeld ook geen rond aantal Maancycli in een Zonnecyclus van een jaar. Zonder precessie zouden zodiak en sterrenhemel altijd precies samen vallen en een planeet op een bepaalde positie altijd precies hetzelfde zeggen, maar omdat de sterren altijd schuiven worden er voortdurend nieuwe mogelijkheden geschapen, er is geen eeuwige wederkeer van dezelfde dingen, er is steeds creatieve verschuiving, ook op dit niveau van zeer lange duur. De kosmos is geen gesloten-circuit automatisch die eindeloos dezelfde bewegingen uit voert, maar een uitdrukking van goddelijke oneindigheid en noodzakelijke overvloedigheid.

Antichrist?

De bekende Amerikaanse astroloog Robert Hand, schreef ooit een artikel waarin hij probeerde aan de precessie een nieuwe creatieve draai te geven. Hij zag ook wel in dat het hele idee van de 12 Tijdperken zoals het vaak wordt gepopulariseerd door astrologen te simplistisch is en niet deugt. Omdat dit het een en ander duidelijk maakt over de precessie zal ik het heel kort samenvatten. Hand stelt dat het lentepunt over sterren in de Vissen begon te bewegen in 111 voor Christus (de waarheid is eigenlijk dat de sterren zich over het lentepunt bewegen, dus het omgekeerde). Rond die tijd begon zich volgens hem een Vissen-achtige energie te manifesteren wat leidde tot de opkomst van het Christendom.

Toen het lentepunt overging van de ene vis naar de andere aan het begin van de negentiende eeuw (1817 zegt hij) was de eerste helft van het Tijdperk, dat van Christus voorbij en brak met de industrialisering en modernisering dat van de tweede Vis, de antichrist, aan. Deze tweede fase van de Vissen loopt, zo meent Hand door tot aan 2813 na Christus, al met al zou het Vissentijdperk volgens Hand 2924 jaar duren, duizend jaar langer dan je volgens het systeem van de Tijdperken moet verwachten. Hij stelt dat het Vissentijdperk begint als het lentepunt over de eerste ster in Vissen gaat en dat het eindigt als het de laatste ster in Vissen achter zich laat.

Maar afgezien van het feit dat de historische voorbeelden die Hand gebruikt om zijn idee kracht bij te zetten nogal discutabel zijn, lost ook dit het probleem niet op. Want je gebruikt noodzakelijkerwijs de in de zodiak geprojecteerde posities van de sterren om de voorgang van het lentepunt te volgen. Maar dat wil zeggen dat ook andere constellaties regelmatig op het lentepunt staan, pakweg 150 jaar geleden was dat bijvoorbeeld helemaal geen ster uit de Vissen maar een ster uit het Zeemonster Difda. Waren we toen even aangeland in een (Tussen)tijdperk van de Walvis?? En hoe lang duurde dat dan? Je kunt natuurlijk wel besluiten alleen sterren uit zodiakale constellatie te projecteren. Maar dat is logisch vals spelen want dan **maak** je zelf wat je zo graag wilt zien en dan zie je het wel ja. En ook de fameuze Slangendrager werkt als een boomerang, het kan nooit een dertiende teken zijn maar als constellatie staat het wel in de zodiak. Hebben we dan plotsklaps 13 Tijdperken? Ook blijft het probleem van de zeer ongelijke duur van de Tijdperken zich in het systeem van Hand onopgelost. De ene inconsistentie na de andere duikt op omdat men niet het traditionele sferenmodel als uitgangspunt hanteert.

Behalve het feit dat wat Hand zegt technisch dus niet houdbaar is omdat hier weer het probleem van de onduidelijke grenzen , ook *in* de constellatie bij het vinden van de exacte grens tussen de twee Vissen bijvoorbeeld, en van de ongelijke duur van de tijdperken op duikt, valt op dat de symboliek van de Vissen op een zeer verwrongen manier wordt geduid. Hand volgt daarin helaas de Zwitserse psycholoog Carl Gustav Jung. De voorstelling van het Vissenpaar als Christus en Antichrist getuigt niet alleen van een verbluffende theologische onbenulligheid, het mist ook volledig de echte symbolische betekenis van de Vissen. De antichrist is geen gelijkwaardige tegenpool van Christus, maar niet meer dan een kwaadaardige karikatuur van de Messias, de satanische “aap van God”!

De twee gelijkwaardige Vissen kunnen dus met geen mogelijkheid een symbool hiervan zijn. Er zijn hele deugdelijke duidingsmethodes in de klassieke mundane astrologie die de opkomst en neergang van het Christendom duidelijk laten zien maar die hangen samen met de beweging van de Grote Coniuncties door de tekens. Ook het idee van Hand kan het systeem van de Tijdperken dus niet redden. Het blijft dezelfde verwarring der sferen die er aan ten grondslag ligt.

Nog een probleem waar het verwerpen van het sferenmodel toe heeft geleid, is dat als je het idee van het lentepunt dat de Waterman binnen zou gaan zou accepteren het lentepunt achteruit loopt. Het beweegt zich niet in de normale richting van de planeten maar als het ware altijd retrograde, van Ram naar Vissen naar Waterman. Dat is tenminste hogelijk curieus, aanhangers van dit idee moeten dan minstens kunnen uitleggen wat de symbolische betekenis hiervan is en daar hoor je niet veel over. De cyclus van 12 tekens representeert een natuurlijke volgorde en als een factor die niet volgt moet dat iets te betekenen hebben, maar de “verkeerde” richting zou er ook heel goed op kunnen wijzen dat het hele idee niet klopt. Temeer omdat, bij gebruik van het sferenmodel deze curieuze omkering niet ontstaat omdat de sterren dan gewoon door de tekens transiteren in de bekende richting.

Maar astrologen willen het concept van het Watermantijdperk behouden, koste wat het kost, ondanks de te grote inconsistenties omdat ze zich zelf zien als de herauten van deze prachtige New Age. Het is blijkbaar een te koude douche als “hun” Tijperk helemaal niet blijkt te bestaan. Er zijn in de traditie ook denkbeelden over tijdperken gekoppeld aan de tekens maar die verschillen heel sterk van het ondeugdelijke en onlogische idee van de theosofen en de jungianen. Het is tijd dat astrologen echt kritisch en objectief gaan denken en inzien dat wat veel van de zogenaamde autoriteiten beweren niet overeind blijft bij een indringend onderzoek.

Conclusie

Het fundamentele probleem van de gangbare visie op de precessie is dat constellaties worden verward met tekens. Dat is astrologisch onhoudbaar en als je je dat realiseert, zakt het hele idee van de Tijdperken verbonden met de tekens als een plumpudding in elkaar. Willem ≠ Ram. Het probleem op de achtergrond is dat het sferenmodel niet goed begrepen wordt. Dat model laat duidelijk zien dat het lentepunt stil staat en dat de sterren door de tekens transiteren. Als je uitgaat van dat model vallen alle contradicties en inconsistenties weg en verdwijnt ook het infame Aquariustijdperk van het toneel.

